

SINNESSJUKT

av Jörgen Stattin, 11 april 2019

Johan larmar på sitt hus. Pip...pip...piiip. Pulsen stiger alltid när han efter att ha slagit in koden har 10 sekunder på sig att stänga dörren innan larmet löser ut. Det borde ju inte vara något problem men tankarna skenar alltid lite ändå

har jag nycklarna, mobilen, datorn...

Han stänger dörren och pulsklockan visar 100 slag per minut. Går nedför trappan och sätter sig i den relativt nya bilen och vrider om startvredet. Några hundra meter och sedan vänster ut på landsvägen. Efter ytterligare några hundra meter skall han korsa den större riksväg 77 där det alltid är lite kö till trafikljusen. Dessutom ett övergångsställe ett tiotal meter framför trafikljusen. Idioten framför honom stannar naturligtvis för en fotgängare fast det är grönt framför. Både bilen framför och Johan hade med lätthet hunnit förbi både övergångsställe och trafikljus innan fotgängaren hunnit sätta ett steg ute i vägen-

Fan också tänker han, nu kommer det att hinna bli rött!

Solen skiner och han ser människor som ler. Fotgängaren vinkar glatt till bilen framför honom som inte gör sig någon brådskas att rulla vidare utan låter personen lämna gatan med flera meters marginal innan han släpper på bromsen. Naturligtvis hinner det bli rött.

Så här var det inte förr. Folka har blivit sävligare

Han parkerar bilen på den halvtomma parkeringsplatsen. Den byggdes en gång för 1000 bilar, men sedan alltför blivit miljömedvetna är det färre som tar bilen. De flesta cyklar numera och den allmänt rådande uppfattning – ja så är det i Sverige att det finns bara en åt gången – är nu att alla avstånd under 10km bör tillryggaläggas på cykel. Klockan har redan hunnit bli några minuter över åtta och även om Johan inte har några möten förrän klockan nio – det är stort omöjligt att få någon att gå med på möten före nio nuförtiden, om de går med på möten alls – så stressar han in i huvudbyggnaden.

Receptionen är sedan några år ombyggd till något som närmast kan liknas vid en blandning av yogaretreat och klassisk träningsanläggning. Här hålls varje morgon mellan åtta och tio olika yogaklasser, cross-training pass och även slutna gruppterapier. Allt på arbetsgivarens bekostnad. Det hela har kommit smygande. Började för några år sedan som olika initiativ för att locka personal, men har nu vuxit till att bli något som alla använder flitigt. Ingen är ens rädd för att använda de olika terapiformerna, utan ser det som ett sätt att utveckla sig själva.

När Johan slår sig ned vid sin stol börjat han med att gå igenom nattens mail-skörd. Den har minskat i takt med att allt färre sitter framför datorn och skickar mail. Detta har satt Johan i en konstig situation, för han har nu mindre att göra och det som brukade uppta

hela den första timman av hans arbetsdag klaras nu av på 30 minuter. Och det går snabbare och snabbare – dvs mailen blir färre och färre - med en obehagligt rask takt.

Klockan 8.35 är han alltså klar och vet inte vad han ska göra. Morgonmötet är inte förrän kl. nio så han går till fikarummet. Där är det fullt av glada röster. Obegripligt! Klockan 8.35.

Är det ingen som jobbar på det här bygget?

- Hej Johan, vill du ha en smoothie? Karin har ett nytt recept som hon provat ut hemma?
- Tack, säger Johan
- Jaha, är det mycket nu?
- Ja, ni vet hur det är. QBR denna vecka och sedan styrelsemöte på det. Ni vet hur det är, ledningen bli uppskärnad och det är vi mellanlagret som hamnar i kläm.
- Ja stackare, själv märker jag ju inget av det där
- Nä, var glad för det.

Johan tar sin smoothie och går tillbaka till bordet. Klockan är nu 8.45 och han skulle kanske kunna förbereda lite inför QBR i övermorgon. Problemet är att det fortfarande inte är någon av hans kollegor på de andra affärsområdena som ifrågasatt hans siffror, vilket gör att han å sin sida inte har något att försvara. Själv har han naturligtvis läst igenom alla andra affärsområdens siffror och som vanligt påtalat de felaktiga fördelningsnycklar som används, argumenterat för hur de bör ändras, och precis som alla andra år har hans kollegor hänvisat till att nycklarna inte sätts av dem. Detta år har de dock tagit det hela ett steg till och inte ens svarat på hans mötesförfrågningar eller korrigeringsförslag. Det är anledningen till att mötet som brukar vara mellan 10.00 och 11.00 inte längre finns i hans kalender. Men det är inte bara det. Man behöver bara gå tillbaka några år så finner man att Johan och hans motsvarigheter på de andra affärsområdena – de brukade kallas CFO, sedan blev titeln AO Ekonomichefer men nu kallas de AO Controllers - ägnade inte bara ett, inte heller två, utan många möten till att diskutera rättvisan i den rådande kostnadsfördelningen. Detta ledde naturligtvis ingenstans, men det sysselsatte inte bara Johan och hans CFO kollegor (ja låt oss kalla dem det) utan också ett flertal lojala medarbetare under dem i hierarkin, som i sin iver att tillfredsställa sina chefer inte bara jobbade långt in på nätterna utan också satt i långa möten med sina motsvarigheter på de andra affärsområdena.

Niomötet öppnas av chefen som vill gå igenom agendan för QBR. Den är samma som föregående QBR och kommer starta med affärsområdets resultat för att sedan följas av olika initiativ per marknad och produktområde för att sedan avslutas med personalfrågor. Även om agendan redan satts brukar man kunna ägna en hel del tid att debattera ordningen och tidsåtgången per agendapunkt. Detta brukar ofta bli en livlig diskussion eftersom ingen ens med bästa välvilja kan säga att alla avdelningar är lika viktiga, och följaktligen kan de väl inte heller få disponera lika mycket tid?!

Så blir det dock inte denna gång. Hälften av avdelningscheferna är inte ens på mötet och chefen verkar inte ha något emot det eftersom han fått deras presentationer. Mötet är klart på 30 minuter.

- Ska du med att äta? frågar de kollegor som varit med på mötet
- Ja, eh..ge mig några minuter bara... Johan kan fortfarande inte vänja sig vid att man går på lunch direkt efter ett möte utan att först checka in hos sin assistent för att säkerställa att ingen har sökt honom.
- Javisst.

De andra sätter sig en soffgrupp medan Johan springer upp på sitt kontor, pratar med sin assistent och kollar mailen – allt bara för att konstatera att ingen sökt honom.

- Så, nu är jag klar

Under lunchen pratas det mycket om det härliga vädret som helgen har bjudit på. Några har varit och promenerat på Djurgården, några rensat i trädgården, kört skräp och sådant typiskt villaarbete på våren. Andra har varit inne i Kungsträdgården för att titta på körsbärsträdens blomning, eller bara fikat med sina familjer. Ingen har som Johan ägnat helgen åt att oroa sig över veckans QBR och försökt förbereda sig, varit lite irriterad på övriga familjemedlemmar som inte förstå vilken press han lever under. Men det är alltså inte en värld som någon av hans kollegor känner igen sig i.

Efter lunch stirrar Johan in i väggen framför sig. Läser olika Dilbert strips och funderar över vad det är han egentligen borde göra. Att gå och träna eller åka hem till sin familj faller honom inte in. Han har betalt för att jobba 40 timmar per vecka, det blir åtta timmar per dag. Idag har han haft lunch ca 45 minuter och tagit raster om sammanlagt minst 15 minuter vilket betyder att han inte kan åka hem förrän tidigast klockan 17

Borde man inte ha fullt upp att göra, det jade jag alltid förut. Åh, jag läser igenom QBR presentationen en gång till så hittar jag nog någonting.

Tänkt och gjort. Efter ytterligare 30 minuter har han ett antal frågor, inte minst till kollegorna som inte dök upp på mötet kring några av de formuleringar de använder sig av. På ett ställe står tex att det forum som ska inrättas för att ta beslut om produktlanseringar på olika marknader även skall, och jag citerar ”decide on launch date”.

Medlemmarna i det forumet kommer dock inte att ha kunskap om t ex lokala helgdagar vilket gör det omöjligt för dem att besluta om faktiskt lanserings datum. Det är snarare så att man borde föreslå eller stödja ett förslag på lanseringsdatum. Formuleringen borde därmed ändras till ”Endorse on the recommended launch date”. Det kanske inte är så stor skillnad på ”Endorse” och ”Decide” kommer en del att invända, men det är precis sådant slappt tänkande som gör att det blir ohållbart och rörigt kring vem som bestämmer vad i längden. Nu är ju inte Johan ensam om att bestämma hur detta skall formuleras så han kopierar in sin chef, marknadscheferna (de är 5 stycken) samt produktchefen och föreslår ett telefonmöte kl. 20 samma kväll.

Vägen hem blir precis lika irriterande som vägen till jobbet. Fullt av vad som verkar vara bilister med all tid i världen. Eller "fullt" är inte rätt uttryckt. De för några år sedan så vanligt förekommande bilköerna är ersatta av oändliga stopp för att släppa fram cyklister, fotgängare eller bara någon idiot som vevar ned rutan för att heja på någon.

Har folk hur mycket tid som helst? Har de inga jobb? Trädgårdar, bus, handling, städning och annat som måste skötas?

När han kommer hem börjar han med att koppla upp datorn för att vara förberedd inför mötet kl. 20. Man vet aldrig om det blir något strul så lika bra att logga in på företagets intranät och säkerställa att Skype fungerar. Sedan byter han om innan han går ner i köket igen för att laga middag. Klockan har nu hunnit bli 18.30 men istället för att sätta igång med maten sätter han sig istället i sin favoritfåtölj för att ta en whisky som han anser sig väl förtjänt av efter dagens slit. En kompis ringer och frågar om han vill följa med och spela innebandy kl 20. De har en stående tid. Johan avböjer med anledning av mötet – säger att det är mycket på jobbet, QBRs, styrelsemöten mm. Kompisen, vi kan kalla honom Greger, berättar att han tvärtom gått ned i arbetstid. Säger att det började med att han märkte att han faktiskt inte behövdes 40 timmar i veckan utan snarare 30. De andra 10 timmarna satt han mest av som han uttrycker det. Så istället för att sitta där med dåligt samvete gick han istället ned i tid till 75%. "Så jäkla skönt" som han uttrycker det.

Johan öppnar mötet klockan 20.00. Alla har ringt in trots att mötet kallades till i sista minuten.

Det finns i alla fall en viss arbetsmoral kvar.

En av dem, Kalle som är produktchef, är dock återhållsamt negativt inställd märker Johan. Han liksom negligerar hela problemet och verkar vara beredd på att gå med på vad som helst bara de blir klara så han kan gå tillbaka till att leka med barnen som han tydligen var tvungen att avbryta för detta möte. De diskuterar i en timme och beslutar att ändra till "Endorse" i enlighet med Johans förslag. Då uppstår dock frågan (det verkar inte vara någon slump att det återigen är Johan som tänkt steget längre), vem ska göra den rekommendation som forumet ska stötta (Endorse)? Och vem ska faktisk ta beslutet? Är det kanske marknadschefen eller produktchefen? Eftersom Johan bara bokat en timme och det nu bara är fem minuter kvar skjuter man på den diskussionen till ett annat tillfälle. Produktchefen får i uppdrag att skissa på ett förslag för ett nytt forum för att ta beslut. Det skulle t ex kunna vara så att landschefen rekommenderar ett datum som tas upp i ett forum med landschefen, marknadschefen och andra relevanta.

Johan låter sin dator vara på ifall det kommer ett förslag under kvällen. Det gör det inte.

När han vaknar nästa morgon tar han på sin morgonrock, trycker fram en kaffe ur Nespressomaskinen och kollar mailen. Tack och lov finns nu ett mail från Produktchefen.

"Hej.

Hoppas ni alla fick en fortsatt trevlig kväll!

Jag har funderat lite mer på frågeställningen och konstellationen för ett forum som kan ta beslut kring lanseringsdatum. Istället för att inrätta ytterligare ett forum, behöver vi verkligen något forum i överhuvudtaget?

Skulle det inte kunna vara så att landschefen i ett mail till marknadschefen (för den aktuella regionen), produktchefen (för den aktuella produkten) och ekonomichefen (för den aktuella enheten), föreslår ett datum. Ifall man inte kommer överens ges marknadschefen utslagsröst varpå landschefen får i uppdrag att exekvera.

På så sätt sparar vi tid genom att ta bort det existerande forumet också. Vad säger ni?

Vi ses, Kalle”.

Typiskt Kalle tänker Johan. Att förenkla på detta sätt bara för att slippa skriva instruktioner mm. som ju hade behövts för båda forumen. Johan irriterar sig också på den lätta tonen i mailet. Bara det att avsluta med ”Vi ses / Kalle”. Nåja, han är ny och förstår inte att så här uttrycker vi oss inte på det här företaget, och inte kan vi bara låta vem som helst besluta saker utan att ha tydligt nedtecknat hur det går till.

Till Johans förskräckelse ser han dock att övriga deltagare från mötet redan svarat och alla är ytterst stöttande till Kalles förslag. På det sista mailet, som är från den mest tongivande marknadschefen, är dessutom AO chefen inkopierad. Marknadschefen har adresserat honom direkt med budskapet att härmed kan väl detta ses som avklarat.

Pip...pip...piip.

Har jag nycklarna, mobilen, datorn...

Han stänger dörren.

Fan också, nu kommer det att hinna bli rätt!

Parkeringsplatsen känns om möjligt ännu mer öde än dagen innan. Johan känner en lätt stigande panik över vad han ska fylla sina schemalagda åtta timmar med idag.